

DOEPAK

Du PAK Doe PAK POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUIMELKRANTKRABBEL Doe PAK Du PAK
Nr. 90

Een vrolijke ontmoeting: Mr Punch en zijn kameraden

Namens museumdirecteur en -conservator *Otto van der Mieden* ontvangen wij je graag in het *Poppenspe(e)lmuseum*, het vakantie- en rusthuis van een groot aantal Europese en Aziatische poppenkastpoppen. Je ontmoet de oud-Hollandse *Jan Klaassen* en zijn vrouw *Katrijn* en al hun grappige en wonderlijke neven en nichten, vrienden en vriendinnen, zoals *Kasperl* en *Gretel* uit Duitsland, *Polichinelle* (spreek uit: poliesjienel) uit Frankrijk, de Engelse *Mr Punch* en zijn vrouw *Judy* (spreek uit: puntsj, de u bijna als een a, en dzjoedie), de Italiaanse *Pulcinella* (spreek uit: poeltsjienella), *Karagöz* (spreek uit: karageus, met de g van 'goal') uit Turkije en *Semar* uit Indonesië. Plak de *speelscène* op een stuk karton en knip deze uit. Zo kun je het plaatje als briefkaart gebruiken.

Wil je nog meer ontdekken over het poppenspel? Op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs kan een speelse reis door de wonderwereld van het poppentheater gemaakt worden. De websites www.poppenspelmuseum.nl en www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl geven informatie over het museum, de exposities en de internationale *Poppenspe(e)lmuseumbibliotheek*. Op www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 is veel over onze collectie te vinden. Een *poppentheater-abc* bevat de verklaring van uitdrukkingen, woorden, poppenspeltechnieken en karakteristieke (poppen)theaterfiguren en -personen. Afbeelding: Mr Punch, Judy en *Toby* de hond. Ian Logan LTD ©, London/Drummonds, Scotland (1980). Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het Poppenspe(e)lmuseum. Project en realisatie: Otto van der Mieden © (2007). Veel knutselplezier en applaus!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruiemelkrant en -krabbels! Een dupak (spreek uit: djeepak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurteilings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.